

A' ROMAITSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Indult BETSBÖL Kedden 19 Juniusban 1792.

Belső Tudósítások.

A' leg-örvendetesebb tudósítások érkeznek szüntelen Budáról. Felsőges Urunkat még 22-dikre várjuk vizsgálja. — A' Toskánai fő Hertzeget F. Urunk Feldmarichalnak tenni méltoztatott.

A' Izéleken ujjanon fel-állott Szabad Sereg igen nagy elő-menetellel gyűl. Már 3000 fejkéből áll, és ennek tagjai Oláhok, Rátzok, Török jobbágyok, Montenegro-béliek, Dalmaták és Tótók. Meg-indult már ezen Sereg Frantzia Ország felé, és minden órán Bétsnél menyen kereztül fegyver nélkül, és Belgiumban fog fegyvert kapni.

Mihelyt F. Urunk vizsgálja érkezik Budáról, a' Török Követ azonnal bé-mutatja a' maga ujj *Credentia*.

entionalífszt, és egyfzersmind a' maga vízfza-hí-
vattatásának Levelét is, és az ajándékokat kezéhez
vévén, egy néhány napok alatt indul vízfza felé
— de kéítség kívül nem igen nagy örömmel; mert
abban az áldott Konfántzinápolyban, hol a' Pestis
igen ritkán szokott meg-fzünni, olyan nagy Pestis
van a' jelen való időben, a' mint a' közelebb jött
Levelék erőítik, hogy ebben a' Században még ol-
yan nem vólt. — Oláh Országban Bukorestben-
is már ezen Pestist ki ütöttnek lenni haljuk, a'
minthogy a' F. Erdélyi Udvari Kantzellária már
erről tudósítást vévén, ízükséges rendeléseket tett
az efféléknek gátolására.

Liptó Vármegyében, ez előtt egy néhány el-
tendővel agyon-ütötte egy Afzfzony a' Férjét. 'S
mivel jó egélségü ember vólt, a' Plébánus meg-ért-
vén halálát, gyanakodni kezdé, 's a' szomszéd fa-
lubán lévő Chyrgushoz íel-külde, hogy a' hólt
testet vóltaképpen vizsgálná-meg, mi okból lett oly
hirtelen ki-mulása. A' Chyrgus el-jött, 's a' Plé-
bánus Urnak, ezen szép Deákságu Levele által tett
Relátiót :

Admodum Reverende Domine Barokhus! Cum
heri in Domo Rusticus mortuus, volebam apertus,
sed propter stulti femina non potebam, quia me con-
tradici incipi, ego raptus femina foris, portis clau-
do, et mortuus alpici, sed cum nullam vulbertam
in toto absolute corpo infeni, ego cogitat quid fa-
cis? Plaibo ego ano 15. Chirurgus in hunc hono-
rable Lipto Comitatus, stantim pedim judici, et Ju-
ris focavi mandavi coram scivi nothvendigos et re-
sonables, ars aperti, cortam ruptam (hogy a' szive
meg-fzakadt, azt akarja mondani) et pulmotes
compuffis repertis sum, pibsit acenfo poto cremate,
forte laporat, ut humones ticunt, et hoc est in ve-
ritabili. — Admodum Rende D. Barokhus
Serfus Veritabl N. N. Chirurgus Juriti.

A' mi F. Apostoli Királynknak mindeneknek örömere véghez ment meg koronáztatása mind azon tzerimoniákkal esett-meg, mellyel a' F. II. *Leopoldé Posonban*. F. Királynénk' meg koronáztatásának örvendetes innepe is igen kevés változással mind ezen tzerimoniákkal tiszteltetett-meg. Hazánknak tehát ezen két rend-béli örvendetes innep napjairól most tsak e' következőket gondoltuk meg-jegyezni ni szükségesnek lenni.

A' mi a' F. Király' meg-koronáztatását illeti ezen hónapnak 3-dikán a' Korona a' maga szokott helyéről a' meg-probáltatás, és ha kívántatnék valami ollyas igazítás végett a' K. palotába vitettek, innen 5-dikben dél után a' néhai Frantziskánusok templomába kísértetett egy 6 lovas hintón. Ez előtt lovaglottak a' *Kúnok*, *Jászok*, a' *Pest Vármegyei Zászlós Vitézek*, a' *Palatinus's a' t.* Körüllette a' Hintónak a' *Testőrök's a' t.* Hátul a' ki rendelt Commissáriusok's más méltóságok. A' Ládát bé-petsélték a' *Palatinus* és a' 2 *Korona őrzők*: a' *Kápolna* költsát pedig, mellybe a' bé-záratott, *Gr. Keglevits Josef* vette magához.

Más nap az ő Felsége meg-koronáztatásának innepe tartattatott. A' *Kisirő Világi Uraságok* rendje és sora most is olly szépen ékeskedett, mint más hasonló alkalmatósággal szokott véghez menni, és ugyan azon nemű volt. A' *Papi* rend a' templomban várta az érkező rendeket. A' templom ajtajánál a' *Kalotsai Érsek*, a' templomba menő léptsők végénél pedig a' *Primásfogadta* ő F. gét, ki is minek-utánna a' kis kerefttet a' *Királynak* a' meg-tsókolására által nyulytotta vólna, szentelt vizet hintezett ő Felségére, melly után a' több tzerimoniák a' magok ki-szabott és már tudva lévő rendjek és mód-jok szerint következtek.

A' *Koronázás* pompáról visszfa menő útban a' nép között széllyel szoratott külömb külömb féle nagyságu, és ezen koronázásnak emlékezetére vezetett pénzeknek egyik oldalán egy Magyar *Koro-*

nával koronázott, és első lábai között egyikkél egy páisra támaszkodó, másikban pedig kettős kereltet tartó Oroszlány szemléltetik, ilyen körülírásal: *Lege et Fide* — a' más oldalán pedig ezzel: *Franciscus D. G. Hung. Boh. Rex. Archid. Austriae. Coronatus Budae. VI. Jón. M. DCCXCII.*

Az ezen napon dél után tartatott Királyi asztal után hirdettettek ki a' már közelebb leírt 14 K. Titk. Tanácsosok, 24 K. Kamarások, és 6 Dekretisták (az az a' Kamarásnevet viselő de valóságos Kamarási hivattal nem szolgáló Kamarás Urak.)

Jun. 7-dikén megjelentenek ő Felségek közönségesen a' jelen lévő fő Hertzegekkel és az egész Udvari Statussal edgyütt a' Protzeffion. — 10-dikben tartaték a' F. Királyné Koronáztatásának innepe, mellyről ezeket jegyezzük-meg.

Reggel már előre a' Budai Polgári és Reguláris katona Sergek a' Királyi Residentziától fogva a' volt Frantziskánusok templomáig hofszó sorokat formáltanak vala. Tizedfél órakor ilyen sorral indultanak-meg a' rendek. Előll indult egy sereg lovas katonaság, ez után mentek — a' K. Lovázmesterek — az Udvari Fourir — a' Ministerek és Statusok Inassai, Liberiában, gyalog — az Udvari Inasok — az Udvari Pázsik (Edelknabok) — a' Mágnások, Statusok és Rendek, és Kamarás Urak elegyesen ló-háton — a' Szent István és Therésia Rendeknek kisebb Keresztelsei — ezen Rendeknek Komendátorjai — a' nagy Keresztések — az Arany Gyapjas Vitézek — a' Magyar *Herold* fehér páltzáskával — az Ország Birája ez is páltzáskával — a' H. Palatinus — a' Keresztet hordozó Püspök, ezek mind ló-háton — a' Királyi Lovázmester meztelen kardal — ő Felsége az Apostoli Király, Magyar öltözetben, fel-tett kalpaggal, ló-háton — ő Felsége mellett lovaglott a' K. N. Testörzöknek Kapitánya, ki ő Felsége mellett lóra való fel-ülésének alkalmatosságával is szolgálatot tett vala — követte ő Felségét a' K. Fő Kamarás. — Itt jött

a' Királyné ő Felsege egy ki-nyílt hintóban ülve, ezüsttel varrott öltözetben, a' maga fő Udv. Mestertől ló-háton kísértetve. — Az után jött egy más 6 lovas hintóban az ő Felsege fő Udv. Mesternéje két fő Udvari Dámákkal edgyütt. Mind ezeket a' N. Testörzö Sereg, és utánnok a' katonaság rekezfette-bé.

A' Papi rend ekkor-is a' templom kapujában fogadta ő Felsegeket. Innen doboknak és trombitáknak hangosásai között a' Consecrator a' Clerufsal edgyütt előll menyén, a' F. Király a' Palatinusfal egy Sekrestyébe, a' F. Királyné pedig a' fő Udv. Mesternével, és az Ország Birája' élete kedves párjával más Sekrestyébe mentenek-bé.

Itt ő Felsegek ki-készülvén, és a' Koronázáshoz tartozó eszközöknek hordozói-is elő hivattatván, ilyen rendel indulának az Oltár elejébe. — Elöll a' Consecrator a' Clerufsal edgyütt — az után az Udv. *Pázsik* — a' Mágnsok, a' Státusok, Kamarások és T. Tanátsosok elegeyesen — a' Sz. István és Therésjai kitsiny, közép és nagy Keresztelísei — az Arany Gyapjas Vitézek] — a' Herold — az Udv. Mester — a' Korona őrzök — a' Koronázáshoz tartozó eszközöknek aranyos párnákon való hordozói — a' Palatinus — a' Püspök a' Keresztel — a' K. Lovázmester meztelen kardal a' F. Király Koronáson. — A' F. Királyné, az ugy nevezett *Domeszica* Koronát felyén vivén, a' fő Udvari Mestere által vezetettet, két oldalai felöll pedig a' szolgáló Püspököktől vala körül vétetve, felső köntölsének Slepje a' fő Udv. Mesterné által vitettetvén. — Utánna mentenek ő Felsegének az Ország Birájának Hitvése, 's a' több fő Udv. Dámák. — A' Király a' Tronusba ült bé az Evangelium felöll. Bal felöll előre állott a' Keresztet tartó Püspök. A' felső léptson jobb felöll állott a' Fő Kir. Lovázmester, a' középsön az Ország K. Birája, a' 3-dikon a' N. Testörzö Sereg Kapitányja 's a' t.

A' Királyné, a' fő Udv. Mesterné által és az Ország Biránéja által az Oltár elejébe vezetettet. A' Királynak és Királynénak fejeikről le-véetvén a' Koronák az Oltárra téettenek. Az után a' Királynénak fel-kenéséhez kezdett az *Esztergomi Ersek*, melly míg ő Felségének jobb karján és válllapotzkai között véghez vitettetett, az alatt a' fő Udv. Mesterné, az Ország Biránéja 's más fő Udv. Dámak valának segittséggel.

Véghez menvén a' meg-kenettetés és annak meg-törölttetése, a' Veszprémi Püspök a' le-térdepülő Királynénak fejére a' Domestica Koronát, a' Primás pedig, a' Palatinustól néki által adatott Ország Koronáját az ő Felsege Vállaira tette, melly az után ismét a' Király fejére viszsa téetteték. Ez meg-esvén jobb kezébe adá a' Primás a' Királynénak a' páltzát, a' balba pedig az almát, mellyel ő Felsege doboknak és trombitáknak harsogásai 's minden jelen-lévők *Vivát* kiáltásai között a' tronusra kísérteték.

A' templomból azzal a' rendel tértenek viszsa ő Felsegek, mellyel oda mentenek vala. A' Korona a' templomból a' K. Kastélyba viszsa hozattatván, azon palotában, mellyben az után az ebéd tartatott, egy asztalotskára helyheztetett. — Az asztalnál, melly mellett az Ország fejei szolgálnak vala, a' Királyon, Királynén, *Ferdinánd* és *Josef* Hertzegeken és a' Palatinuson kívül, az Ország Primásza és a' Kalotsai Ersek ülnek vala.

Pesten, ebéd után a' Primás kertyében az ő Felsegek jelen-létében sok az Urak Dámák a' régi *Circensisek* módjára igen Virtuose és felettebb való sebességgel szekeretnek. — Estvére kelve tüzi játék volt a' Pesti ujj nagy épülethez nem messze, mellyet innen *Bétsből* vitt-le *Stuver*. — Jun. 11-dikén által adta Buda Várossa ő Felsegeknek azt az ajándékot, mellyel, a' régi szokás szerint, az olyan Városok tartoznak a' Királynak, a' mellyekben a' Koronázás pompája esik. Ez az ajándék

dék minden féle süteményekből, kenyérből, 4 bárányokból, 2 borjúkból, 4 ökrökből, 2 hordó borból, és 80 Posoni mérő zabból izokott állani.

Ugyan ezen napon elegendes ülése tartatott a' Statusoknak, mellyben Gr. Szetsényi Ferentz, mint a' Magyar hazának a' Nédpolisi Udvarnál járt Követe, a' maga Követtségéről Izamot adott. Az után elő vétette a' H. Palatinus Felséges Királyunknak a' Statusokhoz küldött azon Levelét, mellyben azt adja ő Felsége tudtára a' Státusoknak, hogy a' Jun. 4-dikén ő Felségének tétetett minden némű segítség-béli ajánlásokat el-fogadja ugyan, de ezen Subsidiumok mennyiségének és bé-szolgáltatások módjának meg határozását ő Felsége a' Gyűlésekre bizza. Minek-utána ezen Levél fel-olvasatott volna, hogy a' dolog annál jobb véggel mehelesen véghez, Státus Minister B. Spielmann is a' Deputáltatott ülésekbe meg hivattatott, melly ülések más következő nap és harmad nap tartatának.

A' F. Királynak és Királynénak adatandó ajándék 75 ezer aranyokra határozatott, mellyek közül 25 ezernek a' Királyné számára való le-tételét, egyik hazánkbeli Gavallér mindjárt következő napra ajánlotta. — Más nap tehát u. m. 12-dikben a' Királynéhoz menvén a' Statusok, ezen ajándékokat bé-ajánlották. — 13-dikban a' Fő Kantzellariusnál valának ő Felségek a' társaságban.

A' B. Királynénak, Ferdinánd Toskánai Nagy Hercegnak, és Auszrai Josef fő Hertzegeknak, a' Bétsben volt Magyar nagy Deputatiohoz tartott Deákjeleletjeik így következnek.

A' Királyné felelete :

„ Pergrata mihi est Inauguratio Dominorum Statuum, et Ord. cum voluptate deferam eorundem Votis. Reddant Domini Deputati Dominos Status, et Ordines in eo certiores, quod plane eadem sint

mea in Nobilem hanc Gentem sinceri studii, ac Benevolentiae Senſa, quae Rex, Conjux meus dilectiſſimus omni certe occasione teſtaturus eſt. „

A' Ferdinánd Hertzeg ſelelete:

„ Obſtrictum me profiteor pro Invitatione Dominorum SS. et OO. Jucunda eſt mihi adhuc recordatio felicitis illius temporis, dum piæ memoriae Patri meo circumfuſos Status, et Ordines ante prope biennium vidi. Eoſdem ipſos cum pari teneritudinis, ac fiduciae affectu Suae Majeſtati Regi Fratri meo dilectiſſimo adſtantes cum ſolatio conſpiciam. univerſis Dominis Statibus Nuncium ſinceri mei in eoſdem Studii perferri, uti et ipſos Dominos Deputatos de mea in eoſdem Benevolentia perſuaſos eſſe velim. „

A' Joſef Hertzeg ſelelete:

„ Pergrato ſulcipro animo Invitationem Dominorum SS. et OO. Profecto ſolatioſum mihi futurum eſt, in eorundem venire medium, ac edendas per illos in Suae Majeſtatem Regem, Fratrem meum veneratiſſimum tenerrimae Devotionis ſpecimina videre, meaue illis miſcere Senſa. „

A' Kir. Kötés-Level' Tzikkellyei:

Primo: Quod præter ab antiquo deductam Hæreditariam Regiam Succeſſionem, tam Coronationem ad mentem articuli Tertii Diætae Anni 1701. quam reliquas univerſas, et ſingulas communes iſtius Regni Hungariae, Partiumque eidem adnexarum Libertates, Immunitates, Privilegia, Statuta, communia Jura, Leges, et Conſuetudines, a Diviſ quondam Hungariae Regibus, et glorioſiſſimae Memoriae Praedeceſſoribus Noſtris hactenus conceſſas, et confirmatas in futurum concedendas; et per Nos confirmandas (ad quas, et quae dicti Status, et Ordines, Formulam quoque Juramenti ad initium Decretorum Sereniſſimi olim Principis Domini Ferdinandi

dinandi I-mi gloriosae reminiscentiae Antecessoris Nostri positam, extensam, et reductam habent) exclusa tamen, et semota Articuli Decreti Divi Andrae Regis secundi de Anno Millesimo ducentesimo Vigesimo secundo clausula incipiente; *Quod si vero Nos*, usque ad verba, *in perpetuum facultatem*; in omnibus suis Punctis Articulis, et Clausulis prout super eorundem usu, et intellectu (Salva tamen semper quoad ea, quae per Articulum octavum Millefimi Septim. quadrages. primi excepta sunt, ejusdem Legis dispositione) Regio, & communi Statuum consensu Diaetaliter conventum fuerit, firmiter, et sancte observabimus, per aliosque omnes, et singulos inviolabiliter observari faciemus. *Secundo*: Sacram Regni Coronam juxta veterem consuetudinem ipsorum Regnicolarum, Legesque Patrias per certas de eorum medio unanimiter sine discrimine Religionis ad hoc delectas, et deputatas Personas saeculares in hoc Regno conservabimus. — *Tertio*: Hactenus recuperata et exposit Deo adjuvante recuperanda quaevis hujus Regni, Partiumque ei adnexarum tenuta, et Partes ad mentem etiam Juramentalis Formulae praenotato Regno, et eidem annexis Partibus de toto reincorporabimus. *Quarto*: Quod in Casu, quem Deus procul avertere velit, defectus utriusque sexus Archi-Ducum *Austriae*, praeprimis quidem a gloriosae reminiscentiae Proavo Nostro *Carolo Sexto*, dein in hujus defectu a Divo olim *Josepho Primo*, his quoque deficientibus, ex lumbis Divi olim *Leopoldi Primi* Imperatorum, et Regum Hungariae descendantium juxta etiam dictamen praecitatorum Primi, et Secundi Articulorum praefatae Diaetae Anni Millefimi Septingentesimi Vigesimali Tertii Praerogativa Regiae Electionis, Coronationisque antefatorum Statuum et Ordinum in pristinum vigorem statumque redibit, et penes hoc Regnum Hungariae, et praedictas Partes, ejusdemque antiquam consuetudinem illibate remanebit. *Quinto*: Ut supra Puncto Primo praemisum est, toties quoties ejusmodi Inauguratio

guratio Regia intra ambitum saepefati Regni Hungariae, successivis temporibus Diactaliter inflauranda erit, toties Haeredes et Successores Nostri futuri Neocoronandi Haereditarii Reges praemittendam habebunt praesentis Diplomaticae Assesurationis acceptationem, deponendumque superinde Juramentum. Nos itaque praedicta univesorum Statuum et Ordinum Regni Hungariae, et Partium eidem adnexarum Instantia benigne admissa pro benigna animi nostri propensione, ipsisque benigne gratificandi voluntate, praefertos univesos Articulos, ac omnia, et singula in iisdem contenta rata, grata, et accepta habentes, eisdem Nostrom Consensum benevoluntum, pariter et assensum praebuimus, et illos, ac quaevis in eis contenta clementer acceptavimus, approbavimus, ratificavimus, et confirmavimus: Promittentes, et assesurantes Status et Ordines in Verbo Nostro Regio, quod praemissa omnia tam Nos ipsi Observabimus, quam per alios fideles Subditos Nostros, cujuscunque status et conditionis existant, observari faciemus, uti vigore hujus Diplomatis Nostri acceptamus, approbamus, ratificamus, et confirmamus, atque promittimus; In cujus fidem, et testimonium Literas has manu propria subscripsimus, et Sigilli Nostri Regii appensione muniti fecimus. Datum in Arce Nostra Regia *Budensi*, die quinta Mensis Junii 1792, Regnorum Nostrorum primo.

A' Kir. Esküvés' formúja:

Nos Franciscus Dei Gratia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, &c. Rex Apostolicus, Archidux Austriae &c. qua praelibati Regni Hungariae, et aliorum Regnorum, ac Partium eidem adnexarum Rex, juramus per Deum vivum, per ejus Sanctissimam Genitricem Virginem Mariam, ac omnes Sanctos: quod Ecclesias Dei, Dominos Praelatos, Barones, Magnates, Nobiles, Civitates liberás, et omnes Regnicolas in suis Im-

munita-

munitatibus, et Libertatibus, Juribus, Legibus, Privilegiis, ac in antiquis bonis, et approbatis Consuetudinibus conservabimus, omnibusque Justitiam faciemus, Serenissimi quondam Andrae Regis Decreta (exclusa tamen et semota Articuli 31. ejusdem Decreti Clausula incipiente: Quod si vero Nos &c. usque ad verba: In perpetuum facultatem) observabimus; Fines Regni Nostri Hungariae, et quae ad illud quocumque jure, aut titulo pertinent, non abalienabimus, nec minuemus, sed quoad poterimus, augebimus, et extendemus, omniaque illa faciemus, quaecumque pro bono publico, Honore, et incremento omnium Statuum, ac totius Regni Nostri Hungariae jussu facere poterimus; Sic Nos Deus adjuvet, et omnes Sancti.

Lengyel Ország. — Ha mind azt, a' mit most a' Lengyelekről közönséges és különös Levelekben irnak és beszéllenek, le akarná az ember irni, bé-irhatna vele leg. alább is egy egész árku, de a' mellyből még is az Olvasók igen keveset böltsekedhetnének. — Hogy a' *Varsói* Levelek a' Pruszszus Királyra panaszokdjanak, a' bizonyos, és a' Pruszszus Udvarban már most igen kevés reménsegeket láttatnak a' Lengyelek vetni. — Ki hirdtetődván az Orosz háboru, a' Pruszszus és Lengyel Ministerek között azonnal el-kezdődtenek a' Ministerialis jelentéseknek költsönös közöltetések, de a' mellyekből még eddig semmit egyebet ki-hozni nem lehet, hancim hogy a' Pruszszus Udvar maga előtt a' Lengyelek belső változásait idegennek erősíteni lenni, mint a' mellyekről annak idejébea illendően és előre nem tudósított volt. — Azt is írják *Varsóól*, hogy a' Pruszszus Király, a' miut ezt is már a' Lengyeleknek tudára adatta, a' Lengyel Ország szélei felé indított 25 vagy 30 ezer sejkéből álló Sergét, még eddig csak a' maga Országainak bátorságossá való tételére, és nem egyéb tüzérra rendelte oda. De hát mi ellen akarja magát a' Pruszszus Király Lengyel Ország felől bátorságossá tenni? — hát bántják a' Lengyelek a' Prusz-

Pruszszus Királyt? — Azt erősítik sokan, hogy a' Pruszszus, Orosz, és *Austriai* Udvarok, egymás akaratja ellen a' Lengyelekre nézve semmit sem mozdulnak.

Varsó 30-dik Máj. — Tegnap u. m. 29-dikben, reggeli 11 órákor kezdvén az Ország-gyűlése a' maga ülését, ma reggeli 4 órákor végezte bé. Ekkor az Ország-gyűlései bizontalan időre bé.rekefztttenek, melly a' leg-nevezetesebb Ujjság azért, mivel az Orosz Tsászárné mostani fel fegyverkezésének főbb tzeállva ez vala, hogy a' Lengyel Diéta szakasztódjék félbe. — A' *Wärtembergai* Hertzeg, ki egy darab időtől fogva a' Lengyeleknél Generáliskodott, azt írják, hogy le-mondott vólna a' maga hivataláról, és már most a' Lengyeleknek minden reménsege Gen. *Poniatovszky* és *Wielhorszky*, kik mindketten példáson vitézkedtenek az *Austriai* Sergek között a' múlt Török Háboruban.

Az Oroszok és Lengyelek között ezek a' tsaták történtenek, mellyekről valami bizonyost írhatunk. — Egy helyen a' G. *Poniatovszky*, alatt lévő Sergeknek bizonyos részetskéjére réá ütötenek 800 *Doniai Kozákok*, kiket a' Lengyelek viszfza vervén, el-vették 50 szekereket. Tsak hamar 1000 *Kozákok* a' többeknek segítségére érkezvén, a' Lengyelek magokat viszfza vonni, 's mindent, a' mit el-vettének vala, hátra hagyni kéntelenítettének. A' Lengyelek közzül el-esett 56, meg-sebessedett 114, az Oroszok közzül el-esett 400. — Más helyen réá ütötenek 2000 *Kozákok* 200 *Nemzeti Lengyelek*re. Előbb puskával, az után kardal folyt a' tsata. Az Oroszok a' földön hagytak magok közzül 300-at, a' Lengyelek 30-at. — *Lithvániában* 700 Orosz katonák réá ütötenek hirtelen egy *Lengyel* Sereg-re, és 80-ant el vittének magokkal fogságra.

Frántzia Ország. — Májusnak 23 dikán meg-
 próbálták a' Nemzeti-gyűlésben ennek két tagjai
Genfonne és *Brisot* meg-bizonyítani azt, hogy va-
 lósággal légyen Párisban egy olyan *Ausztriai Társa-
 ság*, mellynek tzéllya a' *Contrarévolutzió*. Az ő
 egész *Demonstratio*jokból nem jött egyéb ki, ha-
 nem hogy ők és az ő hozzájuk hasonló több Ja-
 kobinusok ezen *Ausztriai Társasági* közönséges név
 által, mind azokat a' személlyeket akarják ki fejez-
 hi, valakik tsak a' *Jakobiták Systémjával* edgyet
 nem értvén, a' *Jakobiták* által ugy neveztetett Sta-
 tus'árulásban olly megszűze mennek, hogy az Au-
 striákkal nem hadakozni, hanem inkább vélek szö-
 vettségbe élni jobbnak itéllyék. — Név szerint
 illette ezen vád *Ex-Minister Montmorin*, u. m. a'
 kinek *Levelezéseiből* meg-mutáttatott, hogy a' Ja-
 kobitákkal örökké ellenkezőt tartott, és az első
 Nemzeti-gyűlést-is szüntelezül a' *Jakobiták* ellen in-
 gerelte.

A' *Montmorin* meg-nevezett vádlóinak tzéllya
 a' vala, hogy ő-is *Delesárt* mellé küldettetnék az
Orléáni Status' fogházba. De még most nem lett
 semmi bejölle, hanem tsak további meg-visgáltatás
 végett; a' *Diplomatica Commissiónak* adatott által
 a' dolog.

El-érték mindazonáltal az egész világnak öskö-
 la mesterjeivé lenni akaró 's magokat már annak
 tanítóinak nevezni nem átálló *Jakobiták* az ő főbb
 tzéllыokat: hogy a' *Párisi* népet, egy kevés tsen-
 dekség után, ismét öszve-bojdlthassák, kik ismét
 éppen ugy kezdenek öszve futni, és együtt a' Ki-
 rályi Kert és Palota előtt tolyongani, mintha leg-
 közelebb való veszteket éreznek, mintha *Párisnak*
 utzáin-is ezt kiáltoznák: — *migremus hinc!* — ol-
 yan most a' *Párisi* nép mint egy erdőben sötét est-
 ve tévelygő leánka: meg-retten még a' fa' levének
 zördülésitől is. Olyan mint a' vízbe haló, mindent
 meg-akar ragadni, és magával edgyütt — *Kájdá-
 lom!* — ha lehetne, az egész világot a' maga ve-
 zedel.

szedelmének örvényébe akarná le-ragadni. — (Boldogok most, valójában azok az Országok, melyeknek elég bölts az ő Fejedelmek, őket a' mostani árvizek között egy közép úton tudni vezérelni.)

Már most a' Párisi nép senkinek se hiszen, még is el hiszen mindent. — Ha egy 30 házakkból álló faluban botra kapnak az emberek, lehet csak itt-is képzelni a' tolyongást. Hát egy 7 vagy 8 száz ezer lefeket magában foglaló Városban mi némi tekintetnek kell lenni, midőn a' nép itt öfve szalad, a' hol a' hal-áruló Kofának hátán putton, a' bal oldalán egy kis varsátska, a' jobb válláról pedig puska, vagy akármi egyéb rongyos gyilkos fegyver függ-le, egyik kezében pedig Patriotá cseket hordoz, és így danól: *Ha ça ira ça ira - &c - ra.*

Az Auszriai ugy nevezett titkos Társaság felett indult vád, vetélkedés, félelem és tébolygás alig tsendesedett vala le — egy más tudósítás érkezik Májusnak 28-dikán a' Nemzeti gyűlés elejébe *Szent Cloudból*, mellynek a' vala értelme, hogy *Lapporte* a' *Civilizjának* (a' Király Kafsájának) Prézelse a' Királyi Porcellán Fábrikában 50 bál papirofsat gyűjtött-meg, és égettetett el a' maga szeme előtt. — Már ezen hír elégséges vala a' Párisiak tiltánek egyszeriben való feljobbaptására. Senki sem kételkedett rajta, hogy ezen el-égetett rakás papiross az Auszriai titkos Társaságaak Arkhivuma ne lett volna. *Lapporte* a' Prézes egyszeriben tizáltatott — és imé melly nevettséges vala a' Párisiak egész gyanujának fundamentoma. Annak az esméretes *Madam La Mottenak Memoárjai* (emlékeztető motskos irásai) ki-nyomtatattak; vala közelebbről *Londonban*, mellyeket a' Frantzia Király fel-vásároltatván, hamuvá akarta őket egyszeriben tétetni: és ezek valának azok az 50 bál papirofsak, mellyeket *Lapporte Sz. Cloudban* öfve égettetett.

Midőn már ez-is szinte le tsendesedett volna, a' val áll elő a' Nemzeti-gyűlésnek egy *Chabot* ne-
yü

vii tagja, hogy ő 182 rend-béli bizonyságokkal tudja azt meg bizonyítani, hogy egy bizonyos *Komplót* a' Nemzeti-gyűlésnek el-törlésén munkálódik: de ő ezen ígérést az után fogja tsak tellyesíteni, minekutána a' *Gerfonne és Brisot* vádja egészlen meg-visgáltatik és bé-végeztetik, ne hogy azok is, a' kiket ő vádolni fog, előbb állyanak míg idejek lenne, mint *Montmorin*, ki hajóra ülven, által ment *Angliában*.

Igy el terhesedvén a' körülállások, meghatározta a' Nemzeti gyűlés, hogy a' maga üléseit éjjel-nappal meg szűnés nélkült tartsa. — Eoek alkalmatosságával egy Levél érkezék *Montmorintól* a' Nemzeti-gyűlés Prézelséhez, mellynek foglalatja e' vala: hogy ő, meg-értvén mivel vádoltatott volna, jelenti, hogy az ő *Angliába* való által menetele tsupa költemény, és ő testestől lelkestől, kézzel tapasztható képpen Párisban vagyon, és mind addig itt is fog maradni, míg az ellene való vád egészlen meg-foutoltatik.

Az után egy Dekrektomot irt a' Nemzeti-gyűlés a' Király testörző *Sergének* el-töröltetése iránt, melly Decretomban az-is meg-erősített, hogy *Brisac* ezen Gárda Vezére, mivel ő volna a' Gárda hibás fel-állításának nagyobb oka, vitettség fogságra.

A' Király ezen Dekretomot maga-is haladék nélkült meg-erősítvén az ő Gárdistai Májusnak zodikán az Udvarból egész tsendességgel ki költözének, és fegyvereiket le-rakták. Mar az olta ismét Nemzeti Gárdisták őrzik a' Királyi Udvar, a' hol tsak ugy vagyon a' dolog a' mint lehet, és még tsak az ablakon sem kíván az ember ki-tekinteni.

Midőn ezen Testörző Sereg el-töröltetett, ilyen vádak hozattak ellene elő — hogy ebben volt *Semináristák*, *Koblentzből* tsak most viláza jött gyermek-emberek, *Grófok*, *Markizok*, *Ládkjok*, *Emigránsok*, és régi Gárdisták tanáltattanak — hogy ezek

ezek között Aristokratikus irások olztattanak ki; 's hogy két Gárdisták azért, hogy ők a' nékiek adatott irást el-szaggatták, absitot kaptanak. — Sőt hogy közüllök az olyan, a' mellyik a' Nemzetről, vagy a' Nemzeti Gárdistákról jól szól, mind el-absitoltatik — hogy ezen Testörzö Sereg örvendett, midön a' Frantziáknak vesztését hallotta — hogy egyik közüllök méltatlanságot szenvedett azért, hogy a' *Dófént* Királyi Printznek mondotta — hogy ezen Gárdistáknak Oberflájdinántja 40 *Louidorokat* ígért egyiknek, ha *Koblentzbe* elmegyen — hogy egy Gárdista panaszolkozott volna azért, hogy a' Királynak egy másodszori elszökése a' lovaknak nem léte miatt akadályoztatódott volna-meg. 's a' t. Ezekon kívül külömb külömb-féle irások is hozattanak elő, mellyek midön olvastatnának, bé érkezik a' Gyülésbe 3 Gárdista, és azon kezd panaszolni, hogy egyik közüllök a' maga jó hazafiságáért 10 napi fogságot kénytelenített szenvedni. A' Gárdának egyik Kwartély-mellere azzal vádoltatott, hogy magát a' Nemzeti-gyülésnek egy hólnap alatt puska-por által az ájerbe való fel-vettetésére ajánlotta volna. 's a'jt.

Velentzéből ezt írják, hogy a' Török segítségére szándékozik a' Lengyeleknek menni. Sőt né-mellyek azt is erősitik, hogy a' Törökök már az *Oroszokra* is ütöttek volna. De mi az ilyen hirtelen ért híreket tsak hadjuk még későbbre, valamint szintén azt is, hogy 300 Lengyelek egyfzeri-2000 Oroszokat koutzoltanak volna öfzve. Ne hessünk az ujjságokkal, hadd maradjon valami máf-szorra-is.

A' mi Kedves *Toskánai Ferdinánd* Hertzegünk olyan parantsolatot inditta ezen napokban ama hires *Livornoi* ki-kötő hely felé, hogy ezt erősitsek, és a' Frantziák látogatása ellen tegyék bá-torságofsá: